

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Невелина Миткова Попова, НБУ

професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство
върху представените по конкурса материали за заемане на академичната длъжност
доцент в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство (графичен
дизайн), обявен в ДВ бр. 14/18.02.2022 г. с кандидат
гл. ас. д-р Чавдар Николов Гюзелев, НБУ

Чавдар Гюзелев се явява на конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, обявен от департамент „Кино, реклама и шоубизнес” на Нов български университет. Той е единственият кандидат в този конкурс и отговаря на всички изисквания за тази академична длъжност, но не това прави кандидатурата му безспорна.

Чавдар Гюзелев е ярък и утвърден български художник, със силно присъствие в нашия културен живот – сценограф и живописец, фотограф и графичен дизайнер. Преподава в нашия департамент от учебната 2008/2009 година, в началото като хоноруван преподавател, от 2013 - щатен. През 2016 година защити дисертационния си труд „Конструиране на пространството в книгата и театъра“ и в момента е главен асистент, доктор на НБУ.

Натрупаният преподавателски стаж и педагогически опит съвсем естествено водят гл. ас. д-р Чавдар Гюзелев към сегашната хабилитация, те сами по себе си са свидетелство за мотивацията и трайният му интерес към преподавателската работа. И студентите, и департаментът, и университетът ни с неговата подчертана хуманитарна насоченост, имат нужда от такива ярки и харизматични личности като Чавдар Гюзелев. Впечатляващ е широкият диапазон на неговите творчески търсения и тяхната реализация. В общуването с младите, контактът с такъв постоянно търсец и провокиращ автор е голямо богатство. Затова аз бих могла да приключа моето становище и дотук, но изискванията според ППЗРАСРБ и НРАС на НБУ предполагат едно по-детайлно представяне на неговите трудове.

Законът дава възможност в областта на изкуствата след придобиване на научната и образователна степен „доктор” кандидатът за академична длъжност да представи не теоретични разработки и публикации, а свои авторски творби. Сред многото паметни постановки с режисьори като Теди Москов и Диана Добрева, Чавдар Гюзелев е избрал да представи като по-скорошни реализирани авторски продукти сценографията на „В очакване на Годо“ от Самюел Бекет с режисьор Деян Донков, театър „Азарян“, НДК,

2018 г. и сценографията на „Ливщайн“ от Нино Харатишвили с режисьор Крис Шарков, „Малък градски театър“, 2016 г., а като самостоятелни творчески изяви две самостоятелни изложби – „Опасни игри“, в галерия Ракурси, София, 2017 г. и юбилейната „Свободно прелитащи глави“, отново в галерия Ракурси, София, през 2021 г. И сценографските решения на Чочо Гюзелев, и живописните му творби са винаги запомнящи се, забиващи се остро в чувствата и мисълта на гледащия. Разпознаваме свят от разпадащи се и търсеци опора образи - сред опразнени, лишени от човешко присъствие и топлина пространства, едновременно хаотични и замръзнали, странно съсредоточени глави, реещи се в изначалната си самота...

Не по-малко интересни и запомнящи се са и другите му творби в сферата на графичния дизайн, представени като допълнителни, съпътстващи хабилитационния труд. Това са дипляната за изложбата „Свободно прелитащи глави“ и три корици на книги. Великолепен график, Чавдар Гюзелев винаги е бил майстор на илюстрации и на оформянето на книги. Не случайно, това беше обект на изследване в неговия дисертационен труд. Като самостоятелна творческа изява той е представил своя авторски фотоалбум „Намерени инсталации“, 2018 г, изд. Black-Flamingo. Този албум е живо свидетелство за променящия се лик и дух на София от 2002 до 2018 година, както и за метода на работа и за философския поглед на Чавдар Гюзелев във фотографията. Ето какво пише той самият по този повод в своето резюме: „Фотографиите ми са провокирани не само от естетическото, но и от социалното като проблематика. Мотивът ми да издам събраните фотографии в книга-албум е създаване на архив, защото никой не обръща внимание на средата, в която живеем, а нещата в нея бързо изчезват. Снимам с дигитална камера и най-често правя само един кадър. Не обработвам снимките допълнително, защото за мен не е важна технологията – тя само фиксира погледа на фотографа... Възприемам уличната фотография като концептуално изкуство – фотографът не създава нови форми, а работи с „реди мейд обекти“, отграничава ги от околната среда, изрязва ги и ги поставя в рамка, превръща ги в образ и картина, променя онтологичната им природа и ги поставя в нов контекст... Сменя същността им от естетически неутрални обекти в смислово натоварени артефакти – окото на художника-фотограф извършва алхимична трансформация, която преобразява баналното в идейно натоварено, значимо и значещо...”

Да, Чавдар Гюзелев е художник и във фотографията, с честния си търсещ и непредубеден поглед, с ненамесата в пространството, с улавянето на абсурдите и поезията на реалността, разкриваща се спонтанно чрез случайните съчетания от образи.

Тези негови творчески търсения са особено ценни за преподавателската му работа в департамент като нашия, където фотографията е сред основните специалности.

Тъй като становището ми доста се разрастна, само ще спомена и представените за конкурса като поддържащи творчески изяви: участията му в изложбите „Звук и цвят” и „Стиховете остават”, участието в Националната изложба „Гонене на зли духове” и в Международното триенале на графиката, в пленера „Звук и цвят”, в изложбите живопис в Прага, Берлин и Виена; дизайнът и визуалната концепция на всеки брой на две от най-авторитетните ни и сериозни списания - ”Християнство и култура” и „Култура”, както и на персоналните страници на списание „Артизанин”, което, за съжаление, вече прекрати съществуването си.

Огромната творческа работа на Чавдар Гюзелев има, естествено, своето заслужено признание. Затова свидетелстват големите му нееднократно получавани национални награди „Аскер” и Икар” за сценография, както и представените за конкурса отзиви за неговото творчество на Александър Кьосев, Георги Лозанов, Лъчезар Бояджиев, Светлана Димитрова, Ясен Гюзелев.

Работата му в НБУ като сериозен и търсен педагог е също безспорна. Показателни са високите оценки на студентите за неговата работа. Младите прохождащи в изкуството хора винаги имат нужда от общуване с реализирани автори. Широкото поле на художническата реализация на Чавдар Гюзелев, интердисциплинарните му подходи и симбиозата между различните му художнически умения са изключително ценни за студентите ни. Чавдар Гюзелев е участвал активно в усъвършенстването на програма „Графичен дизайн”, създал е през годините и води в момента 11 авторски курса, с което значително надвишава нужния норматив за академична длъжност „доцент”. През последните пет години е бил ръководител на 30 дипломанти, написал е 40 рецензии, участва постоянно в различни комисии – за дипломни защити и акредитация, както и във всички дейности и инициативи на департамента. Присъствието му сред студентите и колегите винаги е осезаемо, интересно и желано. Без преувеличение мога да кажа, че Чавдар Гюзелев е едно от ярките лица на Нов български университет. Развитието на академичната му кариера и по-активното му привличане в различни структури и дейности на университета ще бъде от полза за цялостното присъствие на НБУ в публичното пространство.

Всичко изложено дотук ми дава основание да подкрепя убедено кандидатурата на гл. ас. д-р Чавдар Гюзелев в този конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Пожелавам му и занапред много творчески сили и радост от общуването със студентите.

Гласувам „Да”.

17. 6. 2022.

Невелина Попова

бе наречено „Намерени инсталации“, започна през 2002 г. като опит да се документират и колекционират следите, които оставяше житейския поток в центъра на София по времето, когато столицата видимо се разпадаше на множество разбягващи се градове и човешки траектории. Като че ли по нечия заповед изведнъж настъпи взрив от неконтролируеми, разюздани енергии, които промениха лицето на града. Всъщност, намерените инсталации са знаците, които безмилостните жители на София са поставили навсякъде из града. Видян чрез образите на тези находки, взети в завършен вид от „социалната фауна“, градът прилича на мозайка от лични пространства, които по случайност съществуват едно до друго по лъкатушещата граница между публичното и частното; и тези странни произведения тихо превземат улици, фасади, дворове.

Тези случайни импровизации, които - взети заедно - създават една необичайна пъстрота, са толкова недокоснати от каквито и да било естетически съображения, че по правилото, според което крайностите се допират, те стигат до своята противоположност: извадени извън средата си, тези „инсталации“ добиват вид на произведения на изкуството; снимките им са документ, който фиксира случайното в нашата памет и изтръгва тези чудати съчетания от тяхната разположеност във времето,